

Besluit Verlenen ontheffing Wnb

Waterschap Vallei en Veluwe.
T.a.v. mevrouw L. Dam
Steenbokstraat 10
7320 AC APELDOORN

Datum
7 juli 2022

Zaaknummer
2021-010418

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 15

Locatie
Kanaaldijk 7 te Hattem

Gemeente
Hattem

Activiteit
Sloop woning en opstallen ten behoeve van
dijkversterking

Beste mevrouw Dam,

Hierbij ontvangt u het definitieve besluit over bovengenoemde aanvraag betreffende sloop en nieuwbouw waarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden voor de huismus en de gewone dwergvleermuis. Wij verlenen u deze ontheffing.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 staan de locaties van de alternatieve verblijfplaatsen. Neem alle bijlagen goed door.

Besluit

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

Datum

7 juli 2022

Zaaknummer

2021-010418

Blad

2 van 15

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzage stukken:

03515563, 03610487, 03634100, 03634102, 03639199, 03696269, 03697038, 03715105,
03718339, 03718340

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied
- Bijlage 3 – Mitigerende maatregelen

Beroep

Diegenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 3612000 of op www.rechtspraak.nl.

BIJLAGE 1 Toelichting besluit

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Waterschap Vallei en Veluwe, Steenbokstraat 10, 7324 AX te Apeldoorn, hierna te noemen de aanvrager, van 27 juli 2021 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- Onder het kopje “zienswijzen” wordt de binnengekomen zienswijze behandeld;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 27 juli 2021 ontvingen wij een aanvraag van waterschap Vallei en Veluwe voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 voor het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren van de huismus en artikel 3.5 lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van de in de wet genoemde belangen ter bescherming van flora en fauna en van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor de aangevraagde werkzaamheden niet eerder een ontheffing verleend. De sloop van Kanaaldijk 7 is echter nodig voor de verbetering van de IJsseldijk Apeldoorns kanaal. Voor de dijkverbetering is eerder een ontheffing (2020-011958) en vergunning (2020-011945) verleend. In de vergunning is ook de stikstofdepositie meegenomen voor de voorgenomen sloop en nieuwbouw van Kanaaldijk 7. In de uitgangssituatie omvat het adres een woning met opstallen voor 2 huishoudens. Stikstofdepositie is bepaald voor de sloop, nieuwbouw en voor het toekomstig gebruik van 2 woningen en garage(s) voor 2 huishoudens op dezelfde locatie.

Op 14 januari en 28 februari 2022 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per telefonisch overleg in december 2021 en telefonisch op 18 februari 2022 hebben verzocht. Uit de aanvullende informatie blijkt onder andere dat de huidige bewoners instemmen met de sloop van hun woning en het aanvragen van een ontheffing Wnb. Naar aanleiding van de zienswijze op 25 april zijn op 25 mei en 1 juni 2022 aanvullingen ontvangen en de informatie en de zienswijze zijn mondeling toegelicht op 21 juni.

Deze aanvraag is getoetst aan het gebiedendeel van de Wnb en vergunning is niet nodig voor onderhavig project.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Binnen deze termijn is een zienswijze binnengekomen. De tekst van het besluit is gewijzigd ten opzichte van het ontwerpbesluit naar aanleiding van de zienswijze.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.3 lid 1, lid 4 en lid 5 en 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Waterschap Vallei en Veluwe, Steenbokstraat 10, 7324 AX te Apeldoorn;

voor de soorten, verbodsbepalingen en de wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod		Belang
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	B
	Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	

Belang:

- A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
- B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het plangebied zoals aangegeven in figuur 2 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 31 maart 2027 uitgevoerd zijn.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-010418.

Datum

7 juli 2022

Zaaknummer

2021-010418

Blad

5 van 15

5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-010418.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-010418.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van vleermuizen en broedvogels.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-010418. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. Vanaf het moment dat verstorende werkzaamheden plaatsvinden is de ontheffinghouder ervoor verantwoordelijk dat de ecologisch deskundige tijdens de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2021-010418.

Soortspecifieke voorschriften

14. Als na 31 december 2022 nog verstorende werkzaamheden plaatsvinden zonder dat hiervoor in een eerder stadium ongeschikt is gemaakt, dient een actualisatie van het ecologisch onderzoek uit 2019 plaats te vinden.
15. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 3 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
16. Er wordt buiten de broedperiode van de huismus gewerkt die globaal loopt van 1 maart tot 1 september.
Of
De nesten van de huismus worden voorafgaand aan de werkzaamheden en voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt gemaakt.
17. Als in de broedperiode gewerkt wordt dienen aanwezige broedgevallen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te blijven. Een deskundige op het gebied van vogels dient te bepalen of en welke werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden.
18. De foerageermogelijkheden, schuil- en overige functies voor de huismus blijven gedurende en na afloop van het project op orde.
19. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in ieder geval:
- Het ongeschikt maken voor huismus en vleermuizen;
 - Sloop;
 - Het aanbrengen van minimaal 2 vleermuiskasten bij bebouwing binnen 300 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats;
 - Toekomstige realisatie voor permanente voorzieningen voor de huismus en de gewone dwergvleermuis binnen 300 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen;
 - Tot die tijd of in plaats van permanente alternatieven een beheer- en onderhoudsplan voor de huismus- en vleermuiskasten.
20. Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen alle te slopen gebouwen ongeschikt gemaakt te worden voor vleermuizen. Er mag alleen ongeschikt gemaakt worden in het actieve seizoen van vleermuizen en niet in de kwetsbare kraamperiode (1 mei en 15 juli), alleen van 1 april tot 1 mei en van 15 juli tot 1 november. Het ongeschikt maken dient maximaal 2 weken voor de werkzaamheden te worden uitgevoerd. Echter tussen het ongeschikt maken en de start van de werkzaamheden moeten wel minimaal drie dagen zitten waarop het weer bij zonsondergang geschikt is geweest voor vleermuizen; minimaal 10 graden Celsius, weinig wind (< 5 Bft) en droog. Na deze drie dagen dient nogmaals met een avondcontrole door een vleermuisdeskundige, en bij geschikt weer voor vleermuizen, gecontroleerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode moeten plaatsvinden, dient het ongeschikt maken voorafgaand aan de winterperiode te gebeuren en dient een laatste controle daarna, tussen 15 september en 1 november te worden uitgevoerd.
21. In dit geval dient het woonhuis, ook voor vleermuizen, pas ongeschikt te worden gemaakt na afloop van het broedseizoen van de huismus, vanaf 1 september.

22. Het woonhuis met de vastgestelde verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis dient *als laatste* van alle gebouwen in dit project ongeschikt gemaakt te worden of geheel of gedeeltelijk te worden gesloopt.
23. Ongeschikt maken en slopen van alle opstallen: Bij voorkeur dienen hoeken van te slopen bebouwing verwijderd te worden en gaten van minimaal 0,75 bij 0,75 m om de 4 m in de spouw gemaakt te worden. Dakbedekking, dakbeschot, gevelbetimmering, boeiboorden, muurplaten en kozijnen dienen zoveel mogelijk handmatig verwijderd te worden. Waar nodig kan de bebouwing met bouwlampen sterk verlicht worden.
Of
Alle potentiële in-/uitvliegopeningen dienen alleen door middel van exclusion flaps afgesloten te worden.
24. Voor het ongeschikt maken voor vogels of vleermuizen mogen geen zelf-expanderende vulmiddelen (zoals purschuim) gebruikt worden om gaten dicht te zetten en ook geen netten of andere materialen waarin ze verstrikt kunnen raken.
25. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk ter plaatse stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient hierbij geraadpleegd te worden. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, dient contact opgenomen te worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.
26. Er dienen zo spoedig mogelijk maar uiterlijk 3 weken na publicatie van dit besluit, nog 2 (tijdelijke) vleermuiskasten aan bebouwing te worden aangebracht binnen 300 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats, ter vervanging van de verblijfplaats die verloren gaat met de sloop.
27. Dekkingbiedende beplanting bij de huismustil dient uiterlijk in het najaar van 2022 te worden aangebracht.
28. De tijdelijk aangebrachte vleermuiskasten en huismustil of –kasten dienen te blijven hangen en geschikt te blijven gehouden, totdat voldoende vergelijkbare mogelijkheden in nieuwbouw zijn gerealiseerd ter vervanging van de situatie in 2019, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes voor huismus en gewone dwergvleermuis. Daarnaast mogen de tijdelijke vleermuiskasten of huismustil of -kasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn en buiten de meest kwetsbare periodes, zijnde de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (1 november tot 1 april) voor de gewone dwergvleermuis en het broedseizoen (half maart tot 1 september) en dagen met strenge vorst voor de huismus. De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.
29. Monitoring
De locatie van de 2 vleermuiskasten en de inrichting voor de huismus dient te worden vastgelegd en gerapporteerd uiterlijk november 2022. Ook de wijze waarop beheer en onderhoud van de kasten worden uitgevoerd (beheer- en onderhoudsplan) dient in november 2022 te worden aangeleverd, tenzij er dan al concrete alternatieve verblijfplaatsen kunnen worden aangebracht. Totdat er permanente voorzieningen zijn gerealiseerd geldt er een 2-jaarlijkse monitoringsplicht t.a.v. de gewone dwergvleermuis en de huismus. In de jaren na geldig worden van onderhavige ontheffing wordt gemonitord en de monitoringsrapportage wordt in november van 2023, 2025 en 2027 etc. gestuurd naar de provincie Gelderland via e-

mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-010418. De monitoringsrapportage bevat in ieder geval het volgende:

- a. Gebruik van de huismustil en het aantal broedparen;
 - b. Gebruik en locatie van de vleermuiskasten en het gebruik door vleermuizen van de kasten;
 - c. Inrichting en kwaliteit van de beplanting bij de til en 2 vleermuiskasten;
 - d. de staat van onderhoud van de huismus- en vleermuiskasten;
 - e. Zo mogelijk de plannen voor definitieve realisatie van permanente voorzieningen voor huismus en gewone dwergvleermuis.
30. Wanneer de monitoringsresultaten daar aanleiding toe geven, kunnen er extra maatregelen worden opgelegd, zoals het bijplaatsen van meer of geschiktere huismuskasten.
31. Bij realisatie en na goedkeuring door de provincie Gelderland van permanente verblijfplaatsen vervalt de monitoringsverplichting.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

Ten behoeve van de realisatie van de dijkverbetering Apeldoorns Kanaal moeten opstellen gesloopt worden ter hoogte van Kanaaldijk 7 te Hattem, een woonadres aan de oostzijde van het Apeldoorns Kanaal. De kade van het kanaal valt hier samen met de IJsseldijk. De IJsseldijk Apeldoorns kanaal, tussen het Kloosterbos te Wapenveld in het zuiden en de keersluis Het Bastion in Hattem in het noorden, dient te worden verbeterd om aan de landelijk vastgestelde veiligheidsnormen te kunnen voldoen. Gedeelten van het traject worden versterkt door grondlichamen tegen de dijk te leggen aan de oostkant. Ter hoogte van Kanaaldijk 7 staat de boerderij in het profiel van de nieuwe aanleundijk en moet om die reden verwijderd worden. De boerderij bestaat uit een woning met een achterhuis waarin paarden gestald zijn.

De volgende werkzaamheden worden uitgevoerd:

Sloop van het woonhuis met achterhuis is nodig ten behoeve van het project en hier zijn de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de huismus. De overige opstellen worden ook alle gesloopt.

Planning

De sloop is voorgenomen nadat er voldoende gewenningstijd voor de gewone dwergvleermuis is geweest en was voorgenomen in 2021. Sloop is nu gepland in september 2022.

Het waterschap gaat over de sloop van woning en achterhuis. Het is aan de eigenaren/bewoners om zorg te dragen voor het nieuw bouwen van woningen. De planning is lang onduidelijk gebleven. De onderhavige ontheffing omvat de sloop van alle opstellen op adres Kanaaldijk 7.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden en de effecten van het project op deze waarden

Er is ecologisch onderzoek uitgevoerd in 2012 en vervolgonderzoek in 2021.

De aanvrager heeft aangegeven dat de onderzoeken zijn uitgevoerd op basis van het op dat moment vigerende vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus en de kennisdocumenten van BIJ12.

Tabel 2 geeft een overzicht van de resultaten van het meest recent uitgevoerde ecologisch onderzoek en de te verwachten effecten van het project.

Tabel 2 Resultaten ecologisch onderzoek en effectbeoordeling

Aangetroffen soorten	Aantal aangetroffen verblijfplaatsen	Aantal verblijfplaatsen en delen leefgebied waar negatieve effecten verwacht worden
Huismus	6 nesten	6 nesten en essentieel leefgebied
Gewone dwergvleermuis	1 paarverblijfplaats in de nok van het woongedeelte aan de voorzijde. Mogelijk jaarrond in gebruik.	1 mogelijk jaarrond gebruikte verblijfplaats.

Preventieve maatregelen

De sloop wordt buiten het broedseizoen van de huismus uitgevoerd zodat doden, verwonden of verstoren van broedende vogels wordt voorkomen.

Mitigerende maatregelen

Tabel 3 geeft een overzicht van de te realiseren alternatieve voorzieningen voor de huismus en de gewone dwergvleermuis. De voorzieningen zijn aangebracht conform de richtlijnen uit de kennisdocumenten van BIJ12. In bijlage 3 van deze ontheffing zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.

Tabel 3 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Tijdelijke mitigatie	Permanente mitigatie
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Drie maanden voorafgaand aan de werkzaamheden moeten minimaal 12 tijdelijke verblijfplaatsen voor de huismus binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen zijn geplaatst. Het voornemen is een til te plaatsen. Deze moet minimaal 3 meter hoog zijn. De til is of wordt geplaatst zoals aangegeven in bijlage 3. De huidige bewoners blijven in een tijdelijke woonruimte op het terrein en ook de paarden blijven daar, waardoor de omstandigheden voor de huismus gedurende en na de sloop vergelijkbaar blijven met de uitgangssituatie (voldoende voedsel, mogelijkheden tot stofbaden, beschutting).	Met de bewoners wordt overlegd of er permanente voorzieningen voor de huismus aan de nieuwbouw worden aangebracht. Er wordt soortenrijke vegetatie aangebracht waardoor er jaarrond voedsel is voor de huismus (graan, zaden en insecten). Bij de til zal dekking worden gerealiseerd in de vorm van doornige struiken als vuurdoorn en meidoorn, groenblijvende heesters, klimplanten als klimop of wingerd en beukenhagen binnen 2,5 à 10 meter en het maaibeheer direct rond de locatie wordt aangepast tot 1 x per jaar maaien; Totdat er een permanente andere oplossing voor de huismus wordt getroffen, blijven de tijdelijke verblijfplaatsen (broedgelegenheid voor minimaal 12 paartjes huismus) en bijbehorend leefgebied, onderhouden, beheerd en indien nodig vervangen, zodat er blijvend

		genoeg mogelijkheden zijn voor de lokale (deel)populatie huismus.
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Zes maanden voorafgaand aan de werkzaamheden én in de actieve periode van vleermuizen moeten 4 vleermuiskasten (model A) binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen, aan gebouwen zijn geplaatst. Er zijn 2 vleermuiskasten bij bomen geplaatst zoals aangegeven in bijlage 3. Er dienen nog 2 kasten zo dicht mogelijk bij de huidige verblijfplaats aan gebouwen te worden geplaatst.	Met de bewoners wordt overlegd of er permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis aan de nieuwbouw worden aangebracht. Totdat er 4 permanente inbouwvoorzieningen ter vervanging van 1 paar-/zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis zijn gerealiseerd, worden de tijdelijke kasten jaarlijks onderhouden en indien nodig vervangen.

Beoordelingskader

Tabel 4 geeft een overzicht weer van de relevante aspecten waarop getoetst is in het kader van de Wnb.

Verbodsbepalingen

Er is niet aangevraagd voor opzettelijk verstoren, wel voor het opzettelijk vernietigen van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Daarbij treedt onvermijdelijk ook opzettelijke verstoring op van de gewone dwergvleermuis, door het ongeschikt maken van de woning en het veranderen van het leefgebied. Ambtshalve is ook ontheffing verleend voor artikel 3.5 lid 2, verstoren van vleermuizen. De ontheffing wordt verleend conform tabel 1.

Tabel 4 Beoordeling van het toetsingskader

Toetsingskader	Beoordeling
Er is voldoende onderzoek uitgevoerd naar alle mogelijk voorkomende soortgroepen en alleen op de aangevraagde soorten treedt een effect op door het project.	Ja
Het onderzoek naar de aangevraagde soorten is door deskundigen uitgevoerd en door ons als voldoende beoordeeld.	Ja
De negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden worden met de voorgeschreven maatregelen voldoende gemitigeerd en gecompenseerd.	Ja
De alternatieve locaties, werkwijze, inrichting en planning zijn voldoende afgewogen en er is geen bevredigend alternatief.	Ja
Het wettelijk belang waarvoor is aangevraagd zoals aangegeven in tabel 1 is van toepassing en voldoende onderbouwd. Toelichting: Voor de huismus heeft de aanvrager aangegeven dat ontheffing wordt aangevraagd onder het belang "ter bescherming van flora en fauna". Dit belang is niet onderbouwd. De aanvrager heeft een duidelijke onderbouwing gegeven waarom de woningen gesloopt moeten worden. De werken moeten worden uitgevoerd vanwege een dijkversterking. Het belang volksgezondheid en openbare veiligheid is voldoende onderbouwd. De ontheffing wordt verleend zoals aangegeven in tabel 1.	Ja
De lokale staat van instandhouding van de aangevraagde soorten blijft gewaarborgd door het nemen van de voorgeschreven maatregelen.	Ja

Zienswijzen

Zienswijze van de aanvrager van 25 april 2022

Samenvattingen van de zienswijze:

Punt 1 gedragscode

Omdat de bedoelde gedragscode van de Unie van Waterschappen, goedgekeurd door de minister op 6 februari 2012 (voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) met ingang van 1 juli 2022 komt te vervallen stelt de indiener voor om de tekst over de gedragscode weg te laten of te vervangen door de volgende tekst: "Er wordt gebruik gemaakt van de gedragscode door de Unie van Waterschappen goedgekeurd door de minister op 6 februari 2012. Deze gedragscode is geldig tot 1 juli 2022. Met ingang van 1 juli 2022 zal voor de uitvoering van de werkzaamheden gebruik worden gemaakt van de per die datum door de Unie van Waterschappen vastgestelde (nieuwe en geactualiseerde) gedragscode, zoals dat document door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) is goedgekeurd."

Reactie zienswijze punt 1

De op dat moment geldende gedragscode zal bij de uitvoering worden gehanteerd en de tekst van het besluit is in zoverre gewijzigd, dat deze tekst is verwijderd.

Punt 2 periode van ongeschikt maken nest- en verblijfplaatsen

Verzocht wordt om al op 1 augustus te mogen beginnen met ongeschikt maken en slopen terwijl de ontheffingsvoorwaarde 1 september voorschrijft.

Op 25 mei 2022 geeft de indiener aan dat sloop, in verband met de overdracht van de woning, niet eerder kan plaatsvinden dan 1 september.

Reactie zienswijze punt 2

Veranderen van de ontheffingsvoorwaarde is niet nodig en niet meer relevant.

Punt 3 kasten gewone dwergvleermuis (voorschrift 26)

In voorschrift 26 staat dat er nog 2 vleermuiskasten moeten worden geplaatst binnen een afstand van 300 meter. Dat is in de praktijk niet eenvoudig, draagvlak of mogelijkheden zijn in de directe omgeving niet aanwezig. De enige mogelijkheid is een bedrijfshal aan de overzijde van het Apeldoorns kanaal binnen 300 meter, of een alternatief, maar dan op 340 meter. Op 1 juni zijn de twee mogelijke locaties op kaart aangeleverd.

Reactie punt 3

Voor het tijdelijk vervangen van een paar/jaarrond verblijf van de gewone dwergvleermuis, in een gebouw, worden doorgaans 4 kasten aan gebouwen geplaatst. In dit geval zijn slechts 2 kasten al eerder aan bomen geplaatst en werd er nog gezocht naar een locatie voor nog 2 kasten. De twee voorgestelde locaties zijn beide kansrijk, en voldoen voor onderhavige ontheffing. Het kanaal vormt een vlieg/foerageroute voor de gewone dwergvleermuis en 340 meter lijkt in dit geval geen probleem. Met de voorgestelde locaties voor twee extra kasten binnen ongeveer 300 meter wordt voldaan aan voorwaarde 26. De voorwaarde blijft ongewijzigd. De figuur met de locatie van de twee mogelijke locaties voor twee tijdelijke vleermuiskasten is toegevoegd aan de ontheffing als figuur 3a.

Punt 4 monitoring (voorschrift 29, 30 en 31)

Het waterschap leidde uit de ontheffing af dat er een langjarige monitoringsverplichting wordt opgelegd en leggen uit dat zij graag een concreet tijdstip zagen waarop de monitoringsplicht vervalt. Voorschrift 30, dat er extra maatregelen kunnen worden opgelegd, wordt als niet passend ervaren en zou men graag vervallen zien. Voorschrift 31 (over het niet meer nodig zijn van monitoring als er voldoende permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd) wordt ervaren als op

Datum

7 juli 2022

Zaaknummer

2021-010418

Blad

12 van 15

gespannen voet staand met het rechtszekerheidsbeginsel, omdat het als niet voldoende concreet en bepaalbaar wordt gezien. Liever ziet men een concreet tijdstip waarop de monitoringsverplichting vervalt.

Reactie punt 4

Aan het waterschap is uitgelegd dat er eerst voldoende garantie moet zijn voor de huismus en de gewone dwergvleermuis dat de lokale populatie in stand kan blijven om een ontheffing te kunnen verkrijgen. In overleg is mondeling toegelicht dat de monitoringsvoorwaarden worden opgelegd om de ontheffing te kunnen verlenen. Er zijn nog onvoldoende tijdelijke verblijfplaatsen gerealiseerd voor de gewone dwergvleermuis. Voor de huismus is niet bekend welke til precies wordt aangebracht. De overige componenten die voor de huismus nodig zijn ter plekke van de til zijn nog niet aanwezig; dekking, om de til veilig te kunnen verlaten en benaderen, stofbaden en voedsel zoeken. Voedsel zou ook tijdens de sloop en verbouwing wel te vinden zijn op de huidige woonlocatie, omdat de bewoners en de paarden daar gehuisvest blijven. De voorwaarde 30 blijft staan totdat de beplanting om de til voldoende dekking biedt. Er is nog geen zicht op permanente mitigatie.

Als de tijdelijke verblijfplaatsen voldoen en zodra er duidelijkheid is over de realisatie van permanente verblijfplaatsen, dan vervallen de monitoringsvoorwaarden. De tekst van de voorwaarden 29, 30 en 31 verandert niet.

Punt 5 verantwoordelijkheid

Het waterschap ziet zichzelf als verantwoordelijke voor de sloop van woning met achterhuis (waarin de verblijfplaatsen van huismus en gewone dwergvleermuis zijn). Sloop van de overige opstallen en nieuwbouw zijn de verantwoordelijkheid van de eigenaar/bewoners. Het waterschap zal direct na sloop van het woonhuis de ontheffing dan ook overdragen aan de bewoners. De eigenaar/bewoners zijn daarmee ook verantwoordelijk voor het eventueel aanbrengen van permanente alternatieve verblijfplaatsen voor vleermuis en huismus. Het waterschap/de indiener, zal het eventueel aanbrengen van permanente verblijfplaatsen in de nieuwbouw bespreken evenals de verplichting tot instandhouding en monitoring van de tijdelijke verblijfplaatsen.

Reactie punt 5

Het waterschap heeft de ontheffing aangevraagd en de 6 verblijfplaatsen van de huismus en de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis moeten plaatsmaken voor een nieuw dijklichaam. Het waterschap heeft daarmee ook de verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor de alternatieve verblijfplaatsen van deze dieren. Nogmaals wordt aangedrongen om niet te wachten met afspraken ver permanente verblijfplaatsen. De tekst van onderhavige ontheffing wordt niet op aangepast.

Punt 6 Tekstuele tekortkoming

In Tabel 3 staat bij de soort "gewone dwergvleermuis": "Met de bewoners wordt overlegd of er permanente voorzieningen voor de huismus aan de nieuwbouw worden aangebracht".

Reactie punt 6

De tekst onder "gewone dwergvleermuis" is in de goede soort gewijzigd.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum
7 juli 2022

Zaaknummer
2021-010418

Blad
13 van 15

BIJLAGE 2 Kaart projectgebied

Figuur 1. Globale topografische ligging van het project aan Kanaaldijk 7

Figuur 2. Overzicht locatie Kanaaldijk 7

Datum
7 juli 2022

Zaaknummer
2021-010418

Blad
14 van 15

BIJLAGE 3 Mitigerende maatregelen

Figuur 3. Overzichtskaart van de vleermuiskasten voor de gewone dwergvleermuis

Figuur 3a. Overzicht van de 2 mogelijke locaties voor de 3de en 4de vleermuiskast

Datum

7 juli 2022

Zaaknummer

2021-010418

Blad

15 van 15

Figuur 4. Locatie huismussentil